

Din Dom' Iepurescu trăiește o aventură

Șobolani!

Șobolanii fugăreau câinii și mușcau pisicile, șobolanii...

Dar a fost mai mult decât atât. După cum a spus formidabilul Maurice, a fost o întreagă poveste despre oameni și despre șobolani. Și cel mai greu se dovedea să hotărăști care erau oamenii și care erau șobolanii.

Maliția Grim a spus, însă, că a fost o poveste despre povești.

A început – *o parte* din ea a început – în poștalionul care venea peste munți din orașele îndepărtate de la câmpie.

Vizitiului nu-i plăcea deloc porțiunea aceea a călătoriei. Traseul șerpua printre păduri și pe lângă munți, pe drumuri desfundate. Între copaci domneau umbre adânci. Vizitiului i se părea uneori că făpturi ascunse vederii urmăreau poștalionul. Asta îl umplea de fiori.

În *această* călătorie anume, spaima lui cea mai mare era că auzea voci. Nu se îndoia câtuși de puțin. Veneau din spatele lui, de pe acoperișul poștalionului, iar acolo nu se aflau decât sacii poștali din pânză impermeabilă și bagajul tânărului. Nimic destul de mare ca să se ascundă înăuntru un om. Și cu toate acestea, vizitiul era sigur că auzea din când în când voci pițigăiate vorbind în șoaptă.

În acel moment, în poștalion se afla un singur pasager. Un tânăr blond citea dintr-o carte, stând de capul lui în căruța zdruncinată. Citea rar, cu voce tare, plimbându-și degetul peste cuvinte.

— Regiunea Ubberwald, a citit el tare.

— Se spune „Überwald“, a zis foarte limpede o voce mărunțică și pițigăiată. Punctele de deasupra îl fac să se citească „uu“, mai lung. Dar te descurci bine.

— Uuuuberwald?

— Există ceva care se numește pronunție în exces, puștiule, a zis altă voce, parcă pe jumătate adormită. Dar știi care-i treaba cea mai bună în legătură cu Überwald? Se află la mare, mare distanță de Sto Lat. Și la mare distanță de Pseudopolis. La mare distanță de *orice loc* în care comandantul Gărzii zice că ne fierbe de vii dacă ne mai vede. Și nu-i nici foarte modern. Drumuri proaste. Munți grămadă, până ajungi la el. Oamenii nu se prea deplasează pe-aici. Așa că veștile nu circulă repede, înțelegi? Și n-au polițiști. Puștiule, în locul ăsta putem face *avere*.

— Maurice? a zis prudent băiatul.

— Da, puștiule.

— Nu crezi că ce facem noi este, știi tu... *necinstit*?

A urmat o pauză, înainte ca vocea să-i răspundă:

— Cum adică *necinstit*?

— Păi... le luăm banii, Maurice.

Poștalionul a dat peste o groapă, a săltat și s-a zgâlțâit.

— Hai să ne gândim, a zis nevăzutul Maurice. Întrebarea pe care ar trebui să ți-o pui este: *de la cine* luăm noi banii, de fapt?

— Păi, în general îi luăm de la primar, de la consiliul local sau de la cineva de genul ăsta.

— Exact. Iar asta înseamnă... ce? Am mai vorbit și înainte.

— Ăăăă...

— Înseamnă că sunt *banii guvernului*, a spus răbdător Maurice. Spune și tu: banii gu-ver-nu-lui.

— Banii gu-ver-nu-lui, a repetat ascultător băiatul.

— Exact! Și ce fac guvernele cu banii?

— Păi, ele fac...

— Plătesc soldați, a zis Maurice. Pornesc războaie. De fapt, probabil că am oprit deja o sumedenie de războaie, luându-le banii și punându-i într-un loc unde nu mai pot face niciun rău. Ar trebui să ne ridice *statoi*, dacă s-ar gândi mai bine.

— Unele dintre orașele acelea păreau tare sărace, Maurice, a zis îndoit puștiul.

— Tocmai locuri ca ele n-au nevoie de războaie.

— Bob Periculos spune că este... Băiatul s-a concentrat și buzele i s-au mișcat o vreme înainte să rostească cuvântul, ca și cum încerca să-i găsească pronunția potrivită... Că este ne-e-tic.

— Așa-i, Maurice, a spus vocea pițigăiată. Bob Periculos susține că n-ar trebui să trăim din înșelăciune.

— Ascultă, Piersicuța, oamenii sunt cei care urmăresc *înșelăciunea* tot timpul. Țin cu tot dinadinsul să se înșele unii pe alții și de aceea aleg guverne care să facă treaba asta pentru ei. *Noi* le dăm ceva valoros, în schimbul banilor. Ei sunt

invadați până-n gât de șobolani, plătesc un fluieraș, șobolanii îl urmează toți în păr pe puștiul cu fluierul și se cară din târg și, ce să vezi, gata invazia, toată lumea-i mulțumită, nimeni nu le mai pișorcește făina, guvernul este reales de populația recunoscătoare, toată lumea râde, cântă și dansează. Bani cheltuiți *cu folos*, după părerea mea.

— Dar invazia de șobolani există numai pentru că așa îi facem noi să creadă, a zis vocea Piersicutei.

— Ei bine, draga mea, alt lucru pe care oricum își cheltuiesc banii toate guvernele astea mărunte sunt vânătorii de șobolani, nu înțelegi? Nici nu știu de ce-mi mai bat capul cu voi, zău că nu știu.

— Da, dar noi...

Și-au dat seama că poștalionul se oprișe. Afară, în ploaie, se auzea clinchetul clopoștelor de la hamuri. Pe urmă poștalionul s-a zgâlțâit puțin și s-a auzit zgomot de pași care alergau.

O voce din întunericul de afară a întrebat:

— Există vreun fel de *magi* acolo înăuntru?

Ocupanții poștalionului s-au uitat nedumeriți unul la altul.

— Nu, a zis puștiul, dar era genul de „nu“ care însemna mai degrabă „de ce întrebi?“.

— Sau vreun fel de *vrăjitoare*? a continuat vocea.

— Nu, nici vrăjitoare, a zis puștiul.

— Bun. Atunci, poate niște *trol*i înarmați până-n dinți angajați de compania poștală?

— Mă îndoiesc, a spus Maurice.

A urmat o tăcere plină doar de sunetul ploii.

— Bine, dar vârcolaci? a zis în cele din urmă vocea.

— Țștia cum arată? a întrebat puștiul.

— Perfect normal, până când se umplu de păr, de dinți, le cresc labe uriașe și sar la tine pe fereastră, a spus vocea.

Cel care vorbea parcă bifa o listă.

— Toți avem păr și dinți, a zis băiatul.

— Atunci, sunteți vârcolaci?

— Nu.

— Bine, bine – a urmat altă pauză umplută de zgomotul ploii. Vampiri, poate, a zis vocea. Noaptea e umedă, n-ați vrea să zburati pe o vreme ca asta. Așadar, ceva vampiri pe-acolo?

— Nu! a zis puștiul. Suntem cu toții absolut nepericuloși.

— Of, Doamne, a murmurat Maurice și s-a strecurat sub bancă.

— Ce ușurare! a zis vocea. În zilele noastre, trebuie să fii extrem de precaut. Umblă o grămadă de ciudați.

Pe fereastra poștalionului a apărut împinsă din afară o arbaletă și vocea a spus:

— Banii și viața! Două dintr-o lovitură, dacă pricepeți.

— Banii sunt în cufărul de pe acoperiș, s-a auzit de la nivelul podelei vocea lui Maurice.

Tâlharul la drumul mare s-a uitat în interiorul întunecos al poștalionului.

— Cine a spus asta? a întrebat el.

— Ăăă, eu... a zis băiatul.

— N-am văzut să-ți fi mișcat buzele, puștiule!

— Banii chiar sunt *pe acoperiș*. În cufăr. În locul tău însă, eu n-aș...

— Ha, chiar cred că tu n-ai... a zis tâlharul.

Fața lui mascată a dispărut de la geam.

Băiatul a ridicat fluierul care zăcea lângă el pe bancă. Era unul din cele care se numeau „fluier de-o para“, deși nu-și amintea nimeni când costaseră ele vreodată doar un ban.

— Cântă *Jaf cu violență*, puștiule, a zis Maurice încetișor.

— N-am putea pur și simplu să-i dăm banii? s-a auzit vocea Piersicuței. Era o voce subțirică de tot.

— Banii există ca să ni-i dea oamenii *nouă*, a zis sever Maurice.

Au auzit deasupra lor scrâșnetul cufărului pe acoperișul poștalionului, în timp ce tâlharul îl trăgea jos.

Băiatul a ridicat ascultător fluierul și a cântat câteva note. S-au auzit apoi mai multe zgomote: un scârțâit, o bufnitură, un fel de vânzoleală și pe urmă un țipăt foarte scurt.

Când s-a făcut liniște, Maurice s-a urcat din nou pe bancă și a scos capul pe geamul poștalionului, în noaptea întunecată și ploioasă.

— Ești un om la locul lui, a spus el. Cu judecată. Cu cât te zbați mai tare, cu atât te mușcă mai rău. Cred că încă nu ți-au sfâșiat pielea, nu? Bine. Vino mai aproape, să te pot vedea! Dar cu grijă, da? Nu vrem să se sperie nimeni, bine?

Tâlharul a reapărut la lumina felinarelor poștalionului. Pășea foarte rar și grijuliu, cu picioarele depărtate larg. Și scâncea încetișor.

— Aha, iată-te, a zis voios Maurice. Ți-au urcat prin pantaloni, nu-i așa? Șmecherie tipică de șobolani. Dă numai din cap, nu vrem să-i stârnim. Cine știe cum s-ar putea termina.

Tâlharul a dat din cap încet de tot, apoi ochii i s-au îngustat.

— Ești *pisică*? a murmurat el.

Pe urmă s-a uitat cruciș și i s-a tăiat răsuflarea.

— Ți-am spus eu să vorbești? a spus Maurice. Nu cred că ți-am spus să vorbești, așa-i? Vizitiul a luat-o la sănătoasa, sau l-ai omorât?

Fața bărbatului nici nu s-a clintit.

— Ei, înveți repede, îmi *place* treaba asta la un tâlhar, a continuat Maurice. Acum poți să-mi răspunzi.

— A fugit, a zis răgușit tâlharul.

Maurice a tras capul înapoi în poștalion.

— Ce părere aveți? a spus el. Poștalion, patru cai, probabil ceva lucruri valoroase în sacii de poștă... ar putea însemna vreo mie de dolari sau mai mult. Îl facem vizitiu pe puști. Merită să încercăm?

— Țsta-i *furt*, Maurice, a zis Piersicuța, care stătea pe bancă lângă băiat.

Persicuța era șobolan.

— Ei, n-ar fi chiar *furt*, a zis Maurice. Mai degrabă... *ceva găsit*. Dacă vizitiul a fugit, e mai mult o... recuperare. Bună idee, am putea cere recompensă! Ar fi *mult* mai bine. Și legal, totul. Facem așa?

— Oamenii ar pune prea multe întrebări, a zis Piersicuța.

— Dacă lăsăm poștalionul aici, cineva o să-l fure, *haț!*, cât ai clipi, s-a văicărit Maurice. O să dispară vreun hoț cu el! Nu mai bine îl luăm noi? *Noi* nu suntem hoți.

— Îl *lăsăm* aici, Maurice, a spus Piersicuța.

— În cazul ăsta, hai să furăm calul tâlharului, a zis Maurice, de parcă noaptea nu se putea termina cum se cuvine dacă nu furau măcar *ceva*. Să furi de la un hoț nu se cheamă furt, faptele se anulează una pe alta.

— Nu putem rămâne aici toată noaptea, i-a zis puștiul Piersicuței. Are dreptate.

— Exact! a intervenit cu grăbire tâlharul. Nu puteți rămâne aici toată noaptea!

— Așa este, s-a auzit un cor de voci din pantalonii lui, nu putem rămâne aici toată noaptea!

Maurice a oftat și a scos din nou capul pe geam.

— Biiine, a spus el. Uite cum facem. Tu o să stai complet nemișcat, o să te uiți fix înainte și n-o să-ncerci nicio smecherie, pentru că altminteri, rostesc doar un cuvânt și...

— Nu rosti cuvântul acela! a zis tâlharul cu și mai mare grăbire.

— Bine, a zis Maurice. Drept pedeapsă îți luăm calul, iar tie îți rămâne poștalionul, pentru că dacă l-am lua noi s-ar numi furt și numai hoții au voie să fure. Ți se pare corect?

— Cum spui tu! a zis tâlharul, apoi s-a gândit puțin și a adăugat imediat: Dar te rog să nu spui *nimic!*

A continuat să se uite drept înainte. I-a văzut pe băiat și pe motan coborând din poștalion. A auzit în spatele lui mai multe zgomote, în timp ce-i luau calul. Și s-a gândit la sabia lui. Poate că se alegea el din afacerea asta cu un întreg poștalion, dar mai era și mândria profesională la mijloc!

— Gata, a spus după o vreme vocea de pisică. Noi vom pleca de-acum cu toții, iar tu trebuie să promiți că n-o să te clintești din loc până când nu ne facem nevăzuți. Promiți?

— Pe cuvântul meu de hoț! a zis tâlharul, coborând încet mâna spre mânerul sabiei.

— Bine. Chiar te credem, să știi, a zis vocea de pisică.

Bărbatul și-a simțit pantalonii mai ușori pe măsură ce șobolanii se scurgeau afară și se împrăștia, apoi a auzit clopoței de pe hamuri. A așteptat un moment, pe urmă s-a răsucit, a scos sabia și s-a năpustit înainte.

Forte puțin înainte, de fapt. Nu s-ar fi izbit chiar atât de tare de pământ, dacă cineva nu i-ar fi legat deja laolaltă șireturile ghetelor.

Ceilalți spuneau despre el că era formidabil. Formidabilul Maurice, așa îl numeau. El nu intenționase niciodată să fie formidabil. Pur și simplu se întâmplase.

Își dăduse seama că se petrecea ceva ciudat în ziua în care, chiar după masa de prânz, se uitase la imaginea lui reflectată într-o băltoacă și se gândise „Ăsta-s eu“. Înainte, nu fusese niciodată *conștient* de el însuși. Îi venea greu, desigur, să-și

amintească în ce fel gândise înainte să devină formidabil. I se părea că mintea nu-i fusese decât un fel de ciorbă.

Și pe urmă îi apăruseră în cale șobolanii, care trăiau sub grămada de gunoi dintr-un colț al teritoriului său. Maurice își dăduse seama că șobolanii aveau ceva educație atunci când se năpustise după unul dintre ei, iar el îi spusese: „N-am putea să discutăm despre ce vrei să faci?” O parte din formidabila lui minte nou-nouță îi spusese că nu putea mânca pe cineva care vorbea. Nu înainte să asculte ce avea de spus, cel puțin.

Șobolanul acela fusese Piersicuța. Nu semăna cu restul șobolanilor, la fel cum nu semănau nici Bob Periculos, Stai-pafară, Negrumat, Slanădeporc, Banideoparte, Toxic și toți ceilalți. Dar nici Maurice nu mai era de-acum un motan ca oricare altul.

Celelalte pisici i s-au părut, dintr-odată, *tâmpite*. Maurice a început să-și petreacă vremea cu șobolanii, în locul pisicilor. Cu șobolanii putea sta de vorbă. Se înțelegeau ca lumea, atâta timp cât el ținea minte să nu le mănânce vreun cunoscut.

Șobolanii petreceau o grămadă de timp întrebându-se de ce deveniseră *ei* deștepți dintr-odată. Lui Maurice i se părea pierdere de vreme. Lucruri dintr-astea se întâmplă, punct. Șobolanii continuau să se gândească dacă nu era din cauză că mâncaseră ceva anume din grămada de gunoi, dar Maurice își dădea seama că un asemenea fapt nu putea să explice schimbarea *lui*, pentru că el nu mânca niciodată gunoi. Iar din grămada *aceea* oricum n-ar fi mâncat nici în ruptul capului, ținând cont de unde provenea...

Lui Maurice șobolanii i se păreau, sincer vorbind, proști. Inteligenți, da, dar *proști*. Maurice trăia pe stradă de patru ani, nu-i mai rămăsese nicio ureche întregă, avea nasul

brăzdat de cicatrici și era *isteț*. Se legăna atât de țațoș când mergea, încât, dacă n-o lăsa mai moale, s-ar fi răsturnat de-a dreptul. Când își înfoia coada, lumea era obligată să-l ocolească. Considera că trebuia să fii *isteț* ca să reziști patru ani pe străzi, mai ales cu toate haitele alea de câini și de blănari pe cont propriu. O mișcare greșită și ajungeai prânzul cuiva, plus o pereche de mânuși. Da, *trebuia* să fii *isteț*.

Și mai trebuia să fii bogat. Îi luase destulă vreme să le explice asta șobolanilor, dar Maurice bătuse orașul în lung și-n lat și învățase cum mergeau treburile, iar banii, spunea el, erau cheia pentru orice lucru.

Pe urmă, într-o bună zi, îl văzuse pe puștiul cu față de tont cântând la fluier, cu șapca pusă dinainte ca să adune bani, și avusese o idee. O idee formidabilă. Îi venise pur și simplu în cap, zbang, uite-așa, dintr-odată! Șobolani, fluier, puști cu față de tont...

Și-atunci spusesese:

— Hei, puștiule cu mutră de tont! Ți-ar plăcea să câștigi o ave... nu, puștiule, sunt jos, uită-te în jos...

Atunci când calul tâlharului a ieșit din codru, după o trecătoare, se iveau zorii. Tras de căpăstru, calul s-a oprit într-o pădurice.

Jos se întindea până departe valea unui râu, iar pe coasta ei stâncoasă se cocoța un oraș.

Maurice s-a strecurat afară dintr-un cobur al șeii și s-a întins. Puștiul cu mutră de tont i-a ajutat pe șobolani să iasă din celălalt cobur. Călătoriseră tot drumul înghesuți deasupra banilor, dar erau prea politicoși să spună că făceau asta pentru că niciunul dintre ei nu voia să doarmă în aceeași desagă cu un motan.

— Cum se numește orașul ăsta, puștiule? a întrebat Maurice, stând pe o stâncă și uitându-se în jos la oraș.

În spatele lui, șobolanii numărau din nou banii, stivindu-i grămadă lângă punga lor de piele. Făceau la fel în fiecare zi. Maurice nu avea buzunare, dar chiar și-așa exista ceva în el care îi împingea pe toți să dorească să-și verifice mărunțișul cât mai des cu putință.

— Se cheamă Badeloc, a zis băiatul, consultându-și ghidul.

— Hmm... oare ar trebui să ne ducem acolo, dacă nu ne vor deloc? a întrebat Piersicuța, ridicând capul de la numărătoare.

— Nu, nu, a zis Maurice, „Bad“ e un cuvânt din altă limbă pentru baie, înțelegi?

— Adică se cheamă, de fapt, Baie Deloc? a zis Staipafară.

— Ei, dacă i se spune Baie... a ezitat formidabilul Maurice, dar numai pentru o clipă, înseamnă că există totuși una, pricepi? Trebuie să fie un loc tare înapoiat. Fără prea multe băi. Dar au una de care sunt foarte mândri și vor să afle toată lumea despre ea. Probabil că-ți vând bilet, dacă vrei s-o vezi.

— E *adevărat* ce zici tu, Maurice? a zis Bob Periculos.

Pusese întrebarea cât se poate de politicoasă, dar se vedea clar că voia să spună, de fapt, „Nu cred că spui adevărul, Maurice“.

Ei, da... Bob Periculos. Cu Bob Periculos o scoteai greu la capăt. Chiar dacă nu prea avea de ce să se țină atât de bățos. Pe vremuri, s-a gândit Maurice, el nici măcar n-ar fi mâncat un șobolan atât de mărunț, de palid și cu aspect atât de bolnăvicios. Motanul s-a uitat în jos la micuțul șobolan albinos, cu blana ca zăpada și ochii rozalii. Bob Periculos nu i-a răspuns cu o privire la fel de insistentă, pentru că era miop. Desigur, să fie aproape orb nu însemna cine știe ce defect pentru o specie

care își petrecea aproape tot timpul în întuneric și avea, din câte înțelegea Maurice, un simț al mirosului la fel de bun ca văzul, auzul și vorbitul luate laolaltă. Bob Periculos, de pildă, se întorcea de fiecare dată cu fața la Maurice și se uita drept spre el de câte ori vorbea. Era cumva cât se poate de nefiresc. Maurice cunoștea o pisică oarbă care se lovea de uși până o lua amețea, dar Bob Periculos nu pățea niciodată un asemenea afront.

Bob Periculos nu era căpetenia șobolanilor. Slanădeporc îndeplinea acest rol. Slanădeporc era mare, fiores și cam râios, nu se bucura prea tare de creierul lui nou-descoperit și în mod cert nu-i plăcea să stea la discuții cu o pisică. Era destul de bătrân atunci când șobolanii suferiseră Schimbarea – cum o numeau ei – și susținea că era *prea bătrân* ca să se schimbe. Lăsa vorbitul-cu-Maurice în seama lui Bob Periculos, care se născuse imediat după Schimbare. Iar șobolanul cel mic era deștept. Incredibil de deștept. Prea deștept. Maurice trebuia să recurgă la toate șmecheriile lui, când avea de-a face cu Bob Periculos.

— Formidabil câte lucruri știi! a zis Maurice, clipind le-nevos spre șobolan. În orice caz, e un orașel drăguț. Și mi se pare bogat. Nu ne mai rămâne decât...

— Hm...

Maurice *ura* sunetul acela. Dacă exista ceva mai neplăcut decât întrebările ciudate ale lui Bob Periculos era zgomotul pe care-l făcea Piersicuța când își dregea glasul. Însemna că avea de gând să spună foarte liniștită ceva ce pe el urma să-l scoată din sărite.

— Da? a spus tăios Maurice.

— *Chiar* este nevoie să continuăm așa? a zis ea.